

FRESCO-FESTÉSEK.

ALFÖLDI KÉPEK.

I.

... 1843.

kedves barátom! Ama szántó római togatus, kit ekéje mellől dictatornak választá a római nép, sem csodálta inkább az emberiség változó sorsát, mint én, alföldi pipás gazda létemre, barátságos fölhívásodat, hogy divatszzerű lapod' díszét „ismeretes rajztehetségemmel” emeljem, és pedig hogyan emeljem? „saloni, kivált nemzeti életből kölcsönzött jelenetek” rajzával! nemde úgy mondják soraid?... és én!! kinek száraz agyát gazdasági, megyei és törvényhozási aggodalmak kellet énelőbbet nyomasztják, én járuljak ily nehéz munkával olvasóid' gyönyöreinek öregbítéséhez?... E súlyos gondolatok kiejték kezeimből a Pesti Hirlapot, melyet leveled' kaptakor olvassék, kezembe kapom a tollat, feleletre készü-lendő... s milly gyötrelmenteljes képet csinálék, annak az ide mázoltam jelenet legyen tanúja:

Még kedvencez agaram is obszerü részvétellel szegzé hű szemeit ura' gondolt arczára, és kérdezni látszék, vajjon mi lenne oka ily redőknek a simán megszokott homlokon?... Ám de legyen! ha csekély tehetségemmel lekötélvezhetlek, azt szívesen ugyan, de oly föltétellel teszem, *) hogy nevemet bárkinek is — saját rokonimát sem véve ki — eltitkolod, ily föltétellel kész leszek neked, kedves barátom, rajztollam' szülöttjeit időről időre megküldeni.

Ismered a régi német közmondást: Ein Spitzbub, der mehr thut, als er kann. Azért, ha meggondolád, mit az öreg Flaccusz bácsi oly okosan tanít vala, s mi, ha emlékem nem csal, így szól:

Sumite materiam vestris, qui scribitis, aequam
Viribus, et versate diu, quid ferro recuset,
Quid valeant humeri,

ám hagyján, Isten' nevében dolgozni fogunk a mint lehet, és kitélik tőlünk alföldiektől...

Ad vocem Alföld, csodálkozással olvasám a hirlapokban, hogy a multkor salonodba igatott igazi alföldi képek' egyikeért oly nevetséges zugásra keletnek. Csak azt kérdeznél meg ama superbölcös uraktól, ha vajjon illetlennek tartanák-e, ha hogy bármelly elegans salonban is Markónak, vagy Barabásnak egy tájképe fuggene, mellynek a staffageja épenségesen Gaal ur' derék alföldi történetéből lenne kölcsönözve s nem volna sem több sem kevesebb, mint amaz igen jelesen rajzolt, akármellyik derék francia vagy angol er o q u i s -rajzoló' szeszélyével bátran vetekedhető igazi magyaros vignettek? Vannak emberek, kik csak azért kárhoztatnak valamit,

*) Minden föltétellel elfogadok, lelkes barátocskám és igenigen megköszönnöm szívességedet.

minthogy ők még olyat nem láttak. És furesa, hogy vidékünkön is épen azoknak nem tűnt föl a dolog de legkevesebbé sem, kikre van számítva inkább lapod, t. i. a salonok- és műveltebb olvasóknak.

De külföldben is, úgy látszik, lapodnak még sok egy és más elfogultsággal — praeventiókkal — kell küzdenie. Hiában! az a bang, az a sion, mely fölötté ekimlik, mely minden sor- minden betűből kéri — mondjuk ki egyenesen — igen csinos, igen elegans, igen új arra, hogy a nagy tömegnek tetszessen. Journalistikánk hangulata eddigelő finomtalan volt inkább, semmint salonias; és szokni mindenhez kell, még a legövesbbhez is.

Téged azonban nem féltetek, kedves barátom, hogy akár elcsügednél a méltatlan megtámadások sulya alatt, akár irányt téveszteneél a sokfelől megkísérlött csalfény között. Haladj csak a pályán — mint illik férfiasan, és a többin ne aggódjál. Horász atyánk és más classikusok szepmondatainak egy egész halmaza jut o helyütt eszembe, melyel bevégezhetném együgyü levelem*, de megkíméllek tőle téged és olvasóid, és jövő postáig — mely egy frescoképekémét fogja Pestre szállítani — csak annyit mondok, hogy Isten veled!

NYILT VÁLASZ

FRANCO TUTTOHOZ,

melyből alkalmassá nem lesz levezet.

Önök, drága FRANCO TUTTO ur, nyilvános köszönetét olvastam. s bár, mint minden Ádámfia, inkább örülök a czírogatások, mint a karcolásoknak, főleg ha ezek némi szeretetreméltó macskamiáuk' kíséretében jönnek, mégis őszintén meg kell vallanom, hogy nekem ön igen rossz szolgálatot tön. Mert az illy bókokat irodalmunk' hájkertjében mulhatatlanul fekete leves szokta követni; — tartsa szemmel ön a dolgot s meglátja, minő szép szapulóba hozott. Azután minő udvariatalan ember ön! engemet rókának, még pedig vén rókának nevezni! Nem lehetek-e én szint-olgy fiatal, gyöngéd és szeretetreméltó bubi, mint ön? — Legyen ember-sége! s ne hozzon rossz hitelbe a hölgyek előtt! legalább találjanak in offigio érdekessnek.

Mielőtt önnek kissé zavart levelére válaszolnék, engedje, hogy a Honderü szerkesztőjének, mivel ön csakugyan meghittságbén látszatik lenni, pár szerény szót mondjak. Mindenekelőtt őrizze meg szerkesztői titkát s ne legyen Szajkó Péter, mert az nem szép! — azután mondjon kissé több keserüt s kevesebb édeset. Hölgyek' ellenében azonban helyeslem udvariságát, kiknek igen ügyetlen bókot tennék, ha hinnák, hogy mindent a u piod dola lettire *) vesznek; igen jól tudják ők, mi illeti ezekből az egész nemet s mi egyéniségüket; egyébiránt gondolom, nekik tükreik még szebb dolgokat mondanak, mint ő. Azután mondja meg ön neki, hogy

*) Betű szerinti.